

ст. 260 КК України, вказаний науковець робить висновок про те, що у багатьох випадках при його вчиненні шкода спричиняється й іншим об'єктам кримінально-правової охорони, а не тільки громадській безпеці. А злочин, передбачений ч. 5 ст. 260 КК України, є багато об'єктним завжди [7, с. 92].

Погоджуючись із позицією А. А. Вознюка, В. А. Робака та В. В. Мокляка, враховуючи характер та специфіку злочину, передбаченого ст. 260 КК України, необхідно віднести його до злочинів, які посягають на державну безпеку України у воєнній сфері. У зв'язку з чим, до ст. 216 КПК України необхідно внести наступні зміни та поповнення:

«2. Слідчі органів безпеки здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених статтями ... 260 ... Кримінального кодексу України.».

Список використаних джерел

1. Луценко Ю. В. Кримінально-правове забезпечення державної безпеки України у воєнній сфері в контексті сучасних викликів та загроз: монографія. Київ: на сб України, 2021. 348 с.

2. Вознюк А. А. Актуальні проблеми кримінально-правового впливу на учасників не передбачених законами України воєнізованих або збройних формувань. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 2. с. 40–49.

3. Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія. Київ: Маслаков, 2018. 928 с.

4. Мокляк в. В. Протидія терористичній діяльності в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2020. 232 с.

5. Мокляк В. В. Протидія терористичній діяльності в Україні: монографія [наук. Ред. Б. М. Головкін]. Харків: юрайт, 2021. 204 с.

6. Робак В. А. Кримінальна відповідальність за створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2008. 19 с.

7. Робак В. А. Кримінальна відповідальність за створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2008. 259 с.

Мазена Світлана Олегівна,

доцент кафедри кримінального права
і процесу Західноукраїнського
національного університету, кандидат
юридичних наук

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ ПРОПАГАНДИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

В умовах триваючої російсько-Української війни потрібно розуміти, що не менш небезпечною є війна в інформаційному просторі. Вплив на людську свідомість є також надзвичайно небезпечним і може мати катастрофічні наслідки, тому інформаційна безпека України сьогодні є елементом національної безпеки, і

вимагає належної кримінального-правової політики. За допомогою сучасних інформаційних технологій можна легко керувати суспільством, людською свідомістю та схилити особу до вчинення злочинів. Пропаганда є одним із дієвих засобів інформаційної війни, і у зв'язку з цим у вітчизняному законодавстві криміналізовано ряд нових діянь, пов'язаних з пропагандою.

Спочатку варто вказати, що в Кримінальному кодексі України вже існують певні кримінально-карані різновиди пропаганди. Стаття 436 «Пропаганда війни» передбачає відповідальність за публічні заклики до агресивної війни або до розв'язування воєнного конфлікту, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких дій з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів. Кримінальний кодекс України також встановлює відповідальність за пропаганду тероризму (ст. 258-2 КК), пропаганду із закликами змін території або державного кордону (ст. 110 КК). З 2014 запроваджено кримінальну відповідальність за виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (ст. 436-1 КК). Крім того, ст. 300 КК передбачає кримінальну відповідальність за пропаганду культу насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. З початку військової агресії РФ було криміналізовано нові види пропаганди. Так, ст. 436-2 КК передбачає відповідальність за виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії російської федерації проти України, глорифікацію її учасників. В свою чергу, різновидом колабораційної діяльності (ст. 111-1 КК) є пропаганда в закладах освіти щодо сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утворенню тимчасової окупації частини території України.

Неоднозначним є питання кваліфікації використання пропагандистського символу Z, який вживається для підтримки війни росії в Україні. Певні вчені наполягають на введенні нової норми, що зумовлено принципом чіткості. Інші пропонують адаптувати законодавство до сучасних реалій. Судова практика свідчить про те, що суди аналогічні діяння щодо використання символу Z кваліфікують по-різному, а саме, за статтями, які вже згадано вище. Необхідно акцентувати увагу на дискреційних повноваженнях суду в такому випадку.

Таким чином, наявність вищезазначеної низки норм, що передбачають кримінальну відповідальність за різні види пропаганди, ускладнює роботу правоохоронних органів та суду, і породжує дискреційні повноваження, що можуть включати корупційну складову.